

Avaruusasiain neuvottelukunnan kokous

1/6

Aika: perjantaina 5.2.2021 klo 13.30-15.30

Paikka: teams

Lundström Ilona, työ- ja elinkeinoministeriö

Antikainen Päivi, liikenne- ja viestintäministeriö

Ahonen Paavo-Petri, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jääskeläinen Tanja, ulkoministeriö

Kanto Kimmo, Business Finland

Kaurola Jussi, Ilmatieteen laitos

Knape Kai, puolustusministeriö

Linko Susan, Suomen akatemia

Liukkonen Jussi, Reaktor Oy

Lähteenoja Pentti, maa- ja metsätalousministeriö

Palmroth Minna, Helsingin yliopisto

Suni Tanja, ympäristöministeriö

Koivukoski Janne, sisäministeriö

Poissa

Sylvius Veera, Huld Oy – tilalla Matti Anttila Huld Oy

1. Kokouksen avaus

Pia ry on ilmoittanut, että Matti Anttila korvaa jäsenenä Veera Sylviuksen, edustajan vaihdos menee ministeri Lintilän päätettäväksi.

Agendaan muutettiin asiakohdat 3.1-3.3 päätösasioiksi ja 4.1 keskusteluasioiksi, alkuperäisessä agendassa molemmat otsikot oli merkitty keskusteluasioiksi.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Kokouksen jälkeen saadut kommentit on otettu huomioon, ei muita kommentteja.

Julkaistaan Hankeikkunassa. Agendat ja muistiot tallennetaan myös Vahvaan.

3. Päätösasiat

3.1 Strategian toimeenpanon tilanne

Päätös esityksen mukaan: Avaruusasian neuvottelukunta hyväksyy 2020 vuosiraportin ja suosittelee vuodelle 2021 strategian toimeenpanon prioriteetteja.

Vuosiraportti kattaa, mitä asioita käsitelty ANK:ssä, mitä muita asioita toteutettu

Nostoina:

- avaruushallinto: sihteeristön ja jaostojen työn käynnistäminen
- markkinoille pääsy: NSE-ohjelman tulokset / BF:n rahoitus, Akatemian rahoitus, uudet satelliitit; menestystarinat
- ESA: kasvanut rahoitusosuus, maatyöryhmä/maapalautetilanne, 5g roadmap, koronatoimenpiteet
- EU: avaruuden tilannekuvakeskus, PRS-käyttöönotto, poliittinen sopu avaruushjelma-asetuksesta, Space Council

2021 prioriteeteiksi määriteltiin samat kuin viime vuonna: avaruuden kestävä käyttö, EU-vaikuttaminen, vihreä ja digitaalinen siirtymä, turvallisuus, teknologia- ja käyttötarpeiden ennakointi ja osaamispohjan varmistaminen

2021 ajankohtaisia asioita mm.

- ESA: 2022 ministerikokouksen valmistelu alkaa, uusi pääjohtaja aloittaa maaliskuun alussa
- EU: avaruushjelma käynnistyy, avaruushjelmavirasto EUSPA aloittaa; komission uudet aloitteet: ml. launcher alliance, secure connectivity, Space Traffic Management, Cassini start up fund, Action plan for civil, defence and space technologies (strateginen autonomia, kriittiset teknologiat)
- kansallisesti: avaruuden tilannekuvakeskuksen valmistelu, satelliittidatasäätelyprojekti, New Space Economy-ohjelma jatkuu
- VN-TEAS / avaruustoiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus 2/21-

Keskustelussa pidettiin prioriteettilistaa tärkeänä. Erityisesti keskusteltiin osaamis-
pohjan varmistamisesta. Kansainvälisessä yhteistyössä mukana oleminen on erityi-
sen tärkeää osaajien kouluttamiselle ja osaajien houkuttelulle Suomeen. Olisi tun-
nistettava erityisesti Suomen vahvuusalueet ja kehitettävä niitä sekä varmistet-
tava, ettei koulutus kentässä ole puutteita, esim. navigaatioalan koulutuksen vä-
hyys.

EU-vaikuttamisen osalta todettiin, ettei launcher alliance ole ehkä Suomen priori-
teettialueita.

Todettiin, että myös jaostojen työn kautta päästään lähemmäksi konkreettisia toi-
menpiteitä strategian toteuttamisessa.

Vuosiraporttiin tehdään pieniä muutoksia, ml. korjataan ESA:n maapalaute viimei-
simmän tiedon mukaiseksi, lisätään kv. turvallisuus datasääntelyhankkeen perus-
teluiksi, otetaan launcher alliance pois EU-vaikuttamisen prioriteeteista. Maini-
taan erityisesti tilannekuvakeskuksen valmistelun ja NSE-ohjelman jatkuminen
2021 toimenpidesuunnitelmassa.

Vuosiraportti täydennettiin keskustelun pohjalta ja julkaistiin [TEM:n nettisivuilla](#).

3.2 Satelliittidataa koskeva lainsäädäntöhanke

***Päätös esityksen mukaan: Avaruusasian neuvottelukunta suosittelee satelliitti-
dataa ja vastaanottavia maa-asemia koskevan sääntelyhankkeen toteuttamista
ao. ministeriöiden toimesta. Sääntelyhankkeesta informoidaan ANK:ta säännöl-
lisesti. ANK:n valmistelujaostoilta voidaan pyytää näkemyksiä säädösvalmiste-
lun tueksi.***

Syyskuussa ANK:ssa käsitelty UM:n datan sääntelyselvitys on sen jälkeen käsitelty kaukokartoitus- ja turvallisuusjaostoissa. Lisäksi on käyty myös muita poikkihallinnollisia keskusteluja. On syntynyt yhteinen näkemys lainsäädännön puutteista ja sääntelytarpeesta.

Ehdotetaan, että käynnistetään TEM:n johdolla sääntelyhanke, joka koskee kaukokartoitusdatan käyttöä ja jakelua, vastaanottavien maa-asemien perustamista ja niiden vastaanottavan datan jakelua ja käyttöä sekä mahdollisesti tutkien (kuten EISCAT) vastaanottaman datan (tutkimusdataa) jakelua ja käyttöä erityisesti kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden näkökulmasta. Työ edellyttää vahvaa poikkihallinnollista työryhmää, sis. kansallisen turvallisuuden, teknisen ja data-osaamisen. Työryhmän tavoiteaikataulu 2021 aikana, tavoitteena erillislaki

Keskustelussa tuettiin hanketta. Tärkeää, että hanke sisältää myös maa-asemat ja tutkat. Todettiin, että hyvä lainsäädäntö edistää liiketoimintaa, mutta riskinä tässä hankkeessa voi olla, että tehdään liian vahvoja rajoituksia. On tärkeää huolehtia, että mahdolliset rajoitukset kohdistuvat oikein ja liiketoiminta on syytä kytkeä mukaan heti alkuvaiheesta.

3.3 ESA:n PRODEX-ohjelman hankkeiden valintaprosessi

***Päätös: Avaruusasiain neuvottelukunta suosittelee, että neuvottelukunnan sihteeristö huolehtii ESA:n Prodex-ohjelman kansallisen valinnan valmistelusta ja-
ostojen avustuksella.***

ESA:n Prodex-ohjelman kansallisesti priorisoitavien hankkeiden valitsemiseksi ehdotetaan prosessia, jossa ANK:n sihteeristö huolehtisi valmisteluprosessista jaostojen tuella (erityisesti tiedejaoston vertaisarviointi) ja ANK:lta pyydetäisiin suositus priorisoitavista hankkeista. Päätöksen tekee Business Finland (=suosituskirje ESA:lle).

Keskustelussa Prodex-ohjelmaan osallistumista pidettiin tärkeänä ja nähtiin osallistumisen parantavan Suomen mahdollisuuksia osallistua ESA:n tiedehankkeisiin.

Pidettiin kuitenkin tärkeänä, että valintaprosessi hyödynnetään jaostojen, erityisesti tiede- ja tutkimusjaoston osaamista, jotta sihteeristöllä on riittävä asiantuntijatuki käytettävissä.

4. Keskusteluasiat

4.1 ESA:n astronauttikampanja

Keskustelu: ANK:lta pyydetään näkemyksiä, selvitetäänkö edellytyksiä Suomen omalle astronautille.

ESA:n astronauttihaun viestintäkampanja alkaa 16.2, haku maaliskuun lopusta toukokuun loppuun. Haku on avoin kaikille jäsenmaille. Nns. ura-astronauttipaikat Suomen ulottumattomissa (E3P-ohjelman isoille ja pitkäaikaisille rahoittajamaille), mutta Suomi voida saada ns. astronauttireserviin projektiastronautin, joka pääsee avaruuteen vain, jos erillinen projekti tätä varten Suomen rahoittamana (lento 50 miljoonaa euroa). TEM:n sivuille kootaan [Q&A astronauttihausta](#).

Rinnakkaisena hankkeena TEM selvittää Suomen edellytyksiä osallistua miehitettyjen avaruuslentojen ja avaruustutkimuksen vapaaehtoiseen ohjelmaan (E3P-ohjelma).

Keskustelussa muisteltiin historiaa alkaen 80-luvun kosmonauttikeskustelusta. Omaa astronauttia olennaisempana pidettiin kuitenkin liittymistä E3P-ohjelmaan, jos ohjelmaan osallistumisen vaikuttavuus on todettavissa.

5. Muut asiat

Ei muita asioita

6. Seuraava kokous

Tarvittaessa maalis-huhtikuussa, sen jälkeen touko-kesäkuussa

Asiakohta 2 101120 ANKn KOKOUSHUISTIO

Asiakohta 3.1 vuosiraportti 2020

Asiakohta 3.2 sääntelyhankkeen tausta ja alustava suunnitelma

Asiakohta 3.4 PRODEX-prosessikuvaus

Asiakohta 4.1 astronauttikampanjan tausta